

PRZYKŁADY CEN:
 W wyd. „Poranna” lub „Wiecz.” 440 M
 w dostawie w miejscu
 lub przesyłką poczt. 500 M
 Za granicą 650 M
 W wyd. „Poranna” i „Wiecz.” 880 M
 z dostawą w miejscu lub przesyłką pocztową . . . 1000 M
 Za granicą 1150 M

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPŁACONO RYCZAŁEM

CENA NUMERO POJEDYNCZEJ

20 Mk.

GAZETA

PORANNA

wychodzi codziennie o godz. 6 rano i o godz. 1 po południu („Gazeta Wieczorna“)

F. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcyi przy ul. Sokola 1/1. Rekopiesów nie zwraca się. — Biura Administracyi otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15

Nr. 6144

Lwów, piątek 25. listopada 1921.

Rok XII

Sensacyjne wyniki konferencji waszyngt. Walka łodziami podwodnemi uznana. Niemcy chcą dać Francyi żądane gwarancje?

Nareszcie cały urząd n. fiowy przeniesiony do Lwowa.

Warszawa, 23. listopada. Bu komunikuje: Słuzba Państwowego Urzędu (PAT) Biuro prasowe ministerstwa skar. du Naftowego została przeniesiona do Lwowa

Marka polska osiągnie kurs jak najlepszy.

Sanacja finansów polskich w pełnym toku.
Opinia niem. o stosunkach gosp. w Polsce.

Monachium, 23. listopada. (PAT) „Münch. N. Nachr.“ stwierdza w obszernym artykule, że marka polska zaczęła się podnosić i przepowiada, że ta tendencja zwykła pójdzie dalej, ponieważ Polska jest krajem bogatym, przez naturę błogosławionym. Jeżeli kurs marki polskiej — pisze dziennik — był do niedawna tak niestęchający niski, to jedynie dlatego, że Polska nie posiadała należytej gospodarki finansowej. Wszystkie dotychczasowe poważne zabiegi sanacyjne rozbiły się o brak energicznego ściągania podatków, których Polacy płacić nie lubią. Obecnie zaś otrzymała Polska po raz pierwszy energicznego ministra finansów, który

rozwinął szeroko zakreślony program podatkowy, oznaczający wielki krok naprzód w większeniu dochodów państwa, zwłaszcza, że nowy minister energicznie zabrał się także do ściągania podatków. Pierwsze sukcesy są widoczne, albowiem przy pomocy rynku francuskiego rozpoczęto akcję popierania marki polskiej, a pożyczka zagraniczna dla Polski jest zapewniona. Proces sanacyjny jest więc dzięki nowemu ministrowi finansów w pełnym toku i należy się spodziewać, że dotychczasowy chaos finansów polskich ustąpi naubaw sumiennej gospodarce, która sprawi, że marka polska osiągnie kurs jak najlepszy.

Polska ma przed sobą świetną przyszłość ekonom.

Taką o inie wyraził przez ang. Tow. handlu wschod.

Londyn, 23. listopada.

(PAT). Od chwili ostatecznego uregulowania kwestyi Górnego Śląska, ujawniają angielskie ko-

ła handlowe wzrastające zainteresowanie w stosunku do polskiego przemysłu i handlu. Ostatnio w poniedziałek na posiedzeniu walnego zebrania

angielskiego towarzystwa dla handlu wschodniego, prezes tegoż towarzystwa zdając sprawę ze swej podróży do Polski, oświadczył między innymi, że podróż ta rozprószyła ostatecznie jego wątpliwości co do zdolności produkcyjnych społeczeństwa polskiego. Zdaniem mowcy ma Polska przed sobą świetną przyszłość ekonomiczną.

Ludność górnośląska
błaga o ochronę
przed bandami niemieckimi.

Warszawa, 24 listopada.

(Telef.) (m) Prezydent ministrów Ponikowski przyjął wczoraj delegację górnośląską, złożoną z przedstawicieli wszystkich stronnictw polskich. Delegacja uskarżała się na gwałty ze strony uzbrojonych band niemieckich, które grasują nie tylko w pow. przyznanych Niemcom, terroryzując ludność polską, ale zbierają się także na ziemiach przyznanych Polsce i napadają na spokojnych mieszkańców, mordując i grabiąc. Delegacja zwróciła się do prezydenta ministrów z prośbą o przyście z pomocą pokrzywdzonej ludności polskiej. Premier przyrzekł delegacji poczynić wszystko, aby zapobiedz dalszemu prześladowaniu ludności polskiej na G. Śląsku.

INTERPELACYA NIEMCÓW CZESKICH.

Praga, 23. listopada.

(PAT). (Wied. B. K.) Niemiecki związek par-

„REGULATOR“

TOWARZYSTWO DLA OBROTU TOWAROWEGO
we Lwowie, Ossolińskich 6

oferuje make pszenną i żytą wagonowo z natychmiastową dostawą. Warunki zapłaty przyspne. Wysyłka także mydła i marm. lade w ilościach krzennowich. Oferty na a an u s t s . 1933

Najlepsza LAMPKA Świata

FABRYKAT HOLENDESKI

Najwyższa trwałość. — — — — — Jasne światło.
Największa oszczędność prądu.

Sprzedaż wszędzie

Generálni reprezentanci: BRACIA BORKOWSY

Warszawa, Jarosłimska 6.

3870

lamentarny zgłosił interpelację w sprawie stanowiska Czechosłowacyi w kwestyi górnośląskiej.

PRZEDWSTĘPNE POSIEDZENIE WCZORAJ.

Berlin, 23. listopada.

(PAT). Przedstawiciele Niemiec dla rokowań polsko-niemieckich przybyli wczoraj do Genewy. Pierwsze posiedzenie przedwstępne odbędzie się dzisiaj pod przewodnictwem Calondera w palacu Ligi Narodów.

DALSZE ROKOWANIA W WIEDNIU.

Berlin, 23. listopada.

(PAT). W sprawie rokowań gospodarczych polsko-niemieckich pisze „Voss. Ztg.“ co następuje: W Genewie prowadzone będą tylko rokowania przedwstępne, ponieważ miasto to z powodów walutowych nie nadaje się do dalszych rokowań. Zdaje się, że miejscem rokowań będzie Wiedeń.

lic międzynarodowemu trybunałowi odpowiedzialnych gwarancyi, by Francya nie ebawiła się nową wojną. Niemcy — jak się wyraził — chcą pracować bez przeszkód i złożyć dowody szczerego swego usposobienia pokojowego.

O TEN SAM TONAŻ DLA FRANCYI CO JAPONIA.

Paryż, 23. listopada.

(PAT.) Wied. BK. „N. Y. Times“ donoszą, że Briand w komisji dla rozbrojenia zażądał dla Francyi tego samego tonażu, jaki ma posiadać flota japońska.

FOCHA NIE DOPUSZCZONO DO GŁOSU.

Wiedeń, 23. listopada.

(ETE) Donoszą tu z Waszyngtonu, że Briand życzył sobie, by na konferencyi przemówił marsz. Foch, delegaci amerykańscy jednak sprzeciwili się temu.

„TRAFNE“ UZASADNIENIE POLITYKI FRANCYI DO POLSKI.

Paryż, 23. listopada.

(PAT.) (Havas). „Journal des Debats“ omawiając oświadczenie Brianda, wyraża Briandowi uznanie za to, że tak trafnie uzasadnił politykę Francyi w stosunku do Polski, stwierdzając line wytyczne tej polityki, niestety, aż nazbyt często niewłaściwie oceniane. Dziennik oświadcza, że pacyfści wszystkich krajów powinni być wdzięczni Francyi za to, iż przyczyniła się do zatrzymania hord bolszewickich nad Wisłą.

NIKT NIE STAWIAŁ WNIOSKU ROZBROJENIA POLSKI.

Warszawa, 23. listopada.

(PAT.) Biuro prasowe ministerstwa S. Z. komunikuje: Wobec pojawienia się pogłosek w prasie o rzekomym zamiarze narzucenia Polsce przez konferencyę waszyngtońską ograniczenia zbrojeń, ministerstwo spraw zagranicznych stwierdziło w drodze urzędowej, iż żaden z uczestników konferencyi wniosku takiego nie stawił.

Prawdopodobne wyniki konferencyi waszyngtońskiej

czyli

realizacja pokojowych obietnic międzynarodowej dyplomacji.

Sytuacja międzynarodowa nie ulegnie zmianie. — Układ bez ratyfikacyi. — Termin załatwienia odroczone. — Okrety w budowie będą wykończone. — Istniejące nie ulegną zniszczeniu. — Walka łodziami podwodnymi uznana oficjalnie. — Ograniczenie armii do stanu, potrzebnego dla bezpieczeństwa.

Wiedeń, 23. listopada.

(ETE) „N. Fr. Presse“ otrzymała telegram z Waszyngtonu, że wyniki konferencyi będą prawdopodobnie następujące:

1) Propozycje Hughesa będą z niektórymi zmianami oraz z zasadniczą klauzulą, że nie nastąpi poważna zmiana obecnej sytuacji międzynarodowej — przyjęte.

2) Zawarty będzie zwykły układ bez ratyfikacyi ze strony parlamentów.

3) Przeprowadzenie tego układu poruczy się specjalnemu trybunałowi rozbrojenia — co termin załatwienia sprawy odroczy na czas dłuższy.

4) Okrety, znajdujące się już w budowie, będą wykończone, z istniejących żaden nie ulegnie zniszczeniu.

5) Łodzie podwodne zostaną uznane oficjalnie jednym ze środków walki, użycie ich będzie jednak ograniczone.

6) Nastąpi proklamacya otwartych drzwi w Chinach.

7) Wszystkie państwa zrzekną się swego stanu posiadania w Chinach, o ile stosunki wewnętrzne w tym kraju tak się ułożą, że bezpieczeństwo osób i majątków obcokrajowców będą pewne.

8) W sprawie rozbrojenia na lądzie przyjęte będą rezolucje, w myśl których wszystkie państwa mają swe armie ograniczyć do stanu, potrzebnego do bezpieczeństwa.

Wobec skłonno do udzielenia

żądanych przez Francję gwarancyi?

Berlin, 23. listopada.

(E. T. E.) Z Waszyngtonu donoszą, że sensa-

cyą było oświadczenie dyplomatycznego zastępcy Niemiec, że rząd niemiecki skłonny jest udzie-

DR. JOZEF PIOTROWSKI

Wystawa prac szkolnych Wydziału architektury.

(Ciąg dalszy).

Przy takim zasadniczym rozplanowaniu cmentarza wszyscy projektanci umieścili wejście główne na końcu, czy też raczej na początku alei głównej od strony Pohulanki, traktując je, jako pierwszą, wstępną grupę ozdobną. Drugą grupę stanowi duży, monumentalny pomnik na środku cmentarza w miejscu dzisiejszej prowizorycznej kapliczki drewnianej. Stąd wiedzie kilka ramion szerokich schodów ku terasie wyższej, ozdobionej na środku niszą z figurą, wzgl. studzienką z basenem. Po bokach w szkarpie mieszczą się szeregi katakomb. Dwuramiennie, ozdobne schody wiodą ponad studzienką ku kaplicy, zamykającej aleję w najwyższym jej punkcie od cmentarza Łyczakowskiego i dominującej nad całym wzgórzem cmentarnym. Na lewo w murze okolnym furta boczna ku cmentarzowi Łyczakowskiemu, na prawo brama wjazdowa dla pojazdów.

Tak jest zasadniczy układ całego uporządkowania i obdobraenia tego w najdłuższe wleki pamiętnego wzgórza cmentarnego, powtarzający się z małemi zmianami na wszystkich projektach wystawionych. Nie przesądzając kwestyi możliwości innego rozwiązania, np. z większą kaplicą i kolumnadą na środku cmentarza, a ze stylowym, monumentalnym, nad całością dominującym, potężnym pomnikiem u górnego końca alei, wzgl. czyt-

10

wzgórza, — powinniśmy być wdzięczni Prof. Minkiewiczowi za kierownictwo i współdziałanie przy stworzeniu tak klasycznie zakrojonego, monumentalnego dzieła o wysokim poziomie artystycznym.

Monumentalna powaga klasycznie czystych linii, brył i płaszczyzn, znamionuje wszystkie projekty, nadając im wyraz spokoju, może aż nazbyt cmentarnego. Trudno określić — wada to — czy może właśnie zasługa niepospolita. Ale po dłuższem wpatrywaniu się w te silnie zwarte bryły i masy, filary i kolumny klasyczne, niepodobna oprzeć się wrażeniu czegoś ponurego i posępnego, jakiegoś smutku nieokreślonego. Wrażenie skrępej, dojrzałej siły męskiej symbolizują i potęgują znacznie postacie husarzy skrzydlatych, opartych na dużych mieczach dwuręcznych, jakimi Indruch ozdobił swój projekt, nagrodzony i do wykonania polecony.

A jednak jest to cmentarz w pierwszym rzędzie rycerzyków - pacholąt, przepojonych świętym ogniem miłości Ojczyzny „Adama“ i „Juliusza“. Rycerzyków, co swoją krwią ofiarną stworzyli jedyny, niebyswały w dziejach ludzkości poemat bohaterów - dzieci, co nierządno, walcząc zawzięcie, z odwagą niesłychaną do tchu ostatka, marli na polu chwały z bardzo wymownemi słowami: ... „mamo“ ... „mamo“ ... na ustach. Więc pragnęłoby się widzieć jakieś zgoła inne miejsce wiecznego ich spoczynku. Miejsce wolne od wszelkiego konwencyonalizmu i szablonu zdawkowego i od czarnej grobowej powagi cmentarnej. Razi tu każda sztuczność, napuszoność i nastrój udany i wszelkiego rodzaju karawaniarstwo obrzydłe; razi zwyczajne, nudne formy grobów, do sznurka użytych i krzyże banalne i brzydkie, rzemie-

nich tablice. Wszystko powinno tu być jakieś inne, wysoce estetyczne, jasne, nowe, świeże, rozświetlone, przytem swojskie i zaciszne, pełne krzewów, zieleni i kwiecia wonnego, a radosne i uśmiechnięte, jak były ich twarze rozigrane, do słońca i życia się rwące. Jak najwięcej — jeden duży ogród — róż płomiennych i lilii białych, a wśród nich, ukryte w ich cieniu, nieduże, swojskie krzyżyki oryginalne, drewniane i żelazne z napisami stylowymi*). Pod murami, przy schodach, wokół pomnika, katakomb, kaplicy i na tarasach całe gęste gaje bzuw, jaśminów, kalin i akacyi wonnych. Przy wejściach mogłyby stać na straży nasze jodły smukłe, w rogach murów: lipy i dęby poważne. Wszystkiem powinny tu być od samego początku założenia tego jedynego w Polsce cmentarza kierować powołane czynniki artystyczne. Prawie wszystkie banalne krzyże można na szczęście uważać za prowizoryczne, więc nie zapóźno jeszcze, niezwłocznie obmyśleć stylową dekoracyę grobów, do której wszyscy zainteresowani bezwzględnie stosować się muszą. Nie powinien tam stanąć ani jeden pomnik, czy choćby najmniejszy drewniany krzyżyk prywatny, umieszczony na stałe, bez aprobaty komitetu artyst., do tego celu specjalnie wybranego. Tembardziej, że przyjęty projekt uporządkowania cmentarza, sporządzony przez Indrucha, wymaga pod pewnymi względami bezwarunkowego dostosowania do niego wszystkich pojedynczych pomników prywatnych.

*) Zob. „Krzyże Polskie“, Wydawnictwo Towarz. popierania przemysłu ludowego w Królestwie Polskiem i inne tp. publikacye.

(C. d. n.)

Wiadomości telegraficzne.

(ETE.) O wspólną organizację państw sukcesyjnych. 24 bm. odbędzie się ostatnie posiedzenie państw sukcesyjnych. Uchwalono wniosek Rumunii, by przedstawiciele wszystkich państw zaprojektowali stworzenie wspólnej organizacji, która objęłaby swym zakresem działania agendy wszystkich kolei europejskich.

(ETE.) Amerykanie udzieli Niemcom kredytu w kwocie 20 milionów dolarów na zakup surowca dla przemysłu niemieckiego.

(PAT.) Ostre pogotowie w Berlinie. Z powodu ciągłych napadów na składy żywnościowe i odzieżowe, zarządzono w Berlinie ostre pogotowie.

(ETE.) Ang. Rada gabinetowa wysłała Francji notę, w której zaznacza, że wskutek układu z Kemalistami Francja oddaliła się od swych sojuszników.

(ETE.) Plan odbudowy Petersburga. Przybyli do Petersburga zastępcy niemieckich przemysłowców złożyli plan odbudowy Petersburga.

Z DZIA.

TEATR, KRYTYKA I PUBLICZNOŚĆ.

Padł Tarasiewicz — pewnie choć bez krzyków.

Wypłynął nowy dyrektor na fali,
A teatr lwowski szczęścia nie ma dalej
U naszych wielkich i małych krytyków.

Każdy z nich tylko plamna słońcu szuka,
Z pod piór nagany słowa wartko płyną,
„Małżeństwo Loli“ to trywialna sztuka,
„Kobieta która zabiła“ to kino.

Ostre ich zęby chwytają za poję
To dyrektora, to znowu artystę,
To im za smutne, tamto za wesołe,
To im za proste, tamto znów za mgliste.

Ja te recenzje czytuję bez wstretu,
Bo wiem, co innym zda się niepojętem,

JERZY BANDROWSKI.

W stu dniu urodzin Dostojewskiego

Ur. 11./1821 — 11./1921.

(Ciąg dalszy).

Na szczególniejszą uwagę zasługują upostaciowania Zła. Są one istotnie genialne. To nie „czarne charaktery“ Dumasa lub Suego, lecz istotnie ludzie demoniczni, czasem niemal ucieleśnione demony. Samo ich stworzenie wymagało niesłychanego wysiłku twórczego. (Przeciętny Czytelnik nie wie, jak trudną i wstępną zarazem rzeczą jest dla artysty tworzenie typów ujemnych). Wysiłek ten można porównać z dobrowolnym zstąpieniem do piekieł, ponieważ mało jest stworzyć taki typ, ale w dziele swem musi się go wciąż własną krwią i myślą żywić, inaczej wpiór ten zniknie, pozostawiając zamiast siebie jakiegoś niedźwiedzi papieża, który samem swem pojawieniem się do absurdu doprowadzi zmuszając nagromadzone argumenty autora.

A więc — temi potworami trzeba żyć, trzeba je mózgiem swym i duszą karmić, trzeba im dać zupełną swobodę działania. Plagi zmory piekielne, blade upiory rumienia się krwią twórcy, którego dzieło niemi żyje i który z niemi obcuje. Ich zło staje się ludzkim, traci swą zimną piekielność, zmienia się w przekleństwo człowieka, którego opowiadał, ale nie pochodzi z niego. Trudno powiedzieć, czy zły człowiek cierpi, z pewnością jednak męcz się. Zatem, tak samo, jak i święci męczennicy, i on skazany jest na męki niegodziwych wyrokami i dręcząc drugich i sie-

Ze kto nie pisze i nie ma talentu,
Ten pozostaje zwykle recenzentem.

A cóż publiczność? W obronie jej stanę.
Ta mię rozbraja swą inteligencją,
Albowiem sztuki najbardziej bezstane,
Cieszą się zwykle największą frekwencją.

Nemo.

Podwyższenie opłat za przechowanie bagażu ręcznego w przechowalniach (garderobach) kolejowych

Lwów, 24 listopada.

Opłatę za przechowanie bagażu ręcznego w przechowalniach (garderobach) kolejowych, w stacjach posiadających garderoby, a to Lwów, Przemyśl, Tarnopol, Stryj, Jarosław, Przeworsk, Sambor i Lwów-Podzamcze podwyższył Zarząd kolejowy z dniem 1. grudnia 1921 na 15 (piętnaście) marek za dzień i sztukę.

Dzień przyjęcia w przechowanie i dzień ich wydania liczy się za pełne doby.

Z TEATRU.

„Nina“, sztuka w 4 aktach Leopolda Kampf.

Lwów, 24. listopada.

Kiedy Kampf (Krakowianin), rozpoczął swą działalność literacką sztuką wojenną, napisaną po niemiecku „Am Vorabend“, wróżono mu wielką przyszłość.

Sztuka, napisana pod wpływem rewolucji rosyjskiej w 1905-ym roku, miała w sobie istotnie zadatek dużego talentu. Wówczas zaś, na długo przed wojną, przynosiła powiew wielkiej, śmiałej myśli, otwierającej sobie przez mocą bramę wolności, „Am Vorabend“ obiegiło wszystkie prawie sceny europejskie, ba! — wypłynęło nawet na dalekim Wschodzie.

Ale Kampf, niestety, umarł młodo, przedwcześnie. Nie zdołał się wypowiedzieć i nie zdołał, oczywista, osiągnąć tej formy dosko-

nałej dramatycznej, w której by tkwiła myśl jego twórcza.

Po „Am Vorabend“, które osiągnęło niesłychany sukces, Kampf jak gdyby szukał tematu. Wielbiciel rewolucji — szukał jakoby nowej, rewolucyjnej treści. Zwrócił się do psychologii kobiecej, w której przečuwał skarby nowych, niewypowiedzianych dotąd uczuć, porywów, zamierzeń i dążeń. Nawet jedna z jego bohaterki miała imię: Nova! Ale tu siły Kampia nie starczyły. Ta Nova nie powiedziała nic nowego o duszy kobiecej, tem mniej już powiedziała później, gdy nazywała się — Nina.

Nieśmiertelny trójkąt małżeński z obowiązującą maksymą walczących: ty — albo ja! — przedstawił Kampf w tej sztuce, którą właśnie zatytułował „Nina“.

Młoda, uroczą dziewczyna zostaje żoną starszego znacznie od siebie mężczyzny. Cóż dziwnego, że kocha innego, młodszego, przystojniejszego? Tem więcej, że jej mąż, jakkolwiek jest profesorem, niczem fascynującym, porywającym, genialnym się nie odznacza. A doprawdy trudno kochać kogoś dlatego, że jest... profesorem. Staje się więc to, co stać się musi. Nina pragnie oddać się ukochanemu, gdyż to jest jej prawo jedyne. Mężowi z wolna otwierają się oczy. Który z nas? — pyta mąż i rzuca karty. Grajmy o nią! Oh! non la tristesse, mais la bassesse tego prastarego punktu widzenia z okolicy... lasów dziewiczych. Zwycięską kartę wyciąga mąż. Tamten więc musi usunąć się. Zbyt silną jest jednak grawitacja Niny ku kochankowi i w tym dniu właśnie, w którym mąż sądzi, że zwyciężył, Nina oddaje się... tamtemu. Mąż zwraca Ninie wolność dawnym, wypróbowanym sposobem: ginie, upozorowawszy wypadek.

W Kampie, jak wspomnieliśmy wyżej, siedział niesłychany znawca sztuki teatralnej i temu jedynie przypisać należy, iż z tak banalnego tematu zdołał zbudować sztukę niezmiernie żywą, pełną scenicznych efektów, mającą trzeci zwłaszcza i czwarty akt doskonale zbudowany. A nurt namiętności, który ją przenika, wydobywa z niej jednocześnie — czy życia.

bie świadomie lub nieświadomie spełnia swe posłannictwo. Podobno Dżengis-Chan, Timur - lengh, Nero i Iwan Groźny mieli świadomość tego swego posłannictwa. Okropna to musiała być świadomość i gdyby ona była prawdziwą, pewne tragiczne współczucie byłoby uzasadnione. A tak rodzi się — Lucyferizm, kult gwiazdy potępienieli, która, gdy się dopełnią wyroki i czasy, dostąpi odpuszczenia. Zamyka się koło Złego i Dobrego i wszystko tonie w Bogu. Prześladowcy przemienieni wraz ze swymi ofiarami kroczą w jasności niebiańskiej. Człowiek jest tylko narzędziem Boga, który na nim demonstruje swą prawdę i potęgę. Z jego dopustu jest zło.

Stąd do Lwa Tołstoja jeden krok — i koniec rosyjskiego Mesjanizmu. I znowu wszystko pogrąża się po staremu w odmętach grubego barbarzyńskiego materializmu. Duch wiję się w męczarniach.

IX.

Jest jedna dziwna, mało znana, nadzwyczajna opowieść Dostojewskiego, zatytułowana „Gospodyni“ („Chazajka“).

Opowiada w niej Dostojewski o jakiejś bardzo pięknej, młodej kobiecie, którą swego czasu uprowadził z jej domu rodzicielskiego straszny, twardy bandyta nadwołżański, zaś zestarawszy się, w spokoju i przez nikogo nie nagabywany, spędza ostatnie swe lata w Piotrogradzie, nikomu nie znany i sam wśród ludzi.

Przedziwny jest ten nadwołżański bandyta: Olbrzymi, potężny starzec, opowiadający zupełnie spokojnie o swych okrucieństwach, surowy, rabinowy przytem, a odznaczający się, niepojętą, nadzwyczajną siłą i sztuką panowania nad drugimi. Kobieta, z którą żyje, jest prawie że jego niewolnicą. Ona jej zabił, dom rodzicielski spalił

przykuł ją do siebie. Czasem kobiecie tej się zdaje, że tego tyrana swego nienawidzi, że pragnie pomsty nad nim, że musi go porzucić. Zaś on nie zatrzymuje jej, nie broni się przed nią, nie gani jej zamiarów zemsty czy ucieczki, nawet nie zabrania romansowania z „inteligentem“, który przy nich mieszka. Ale otwarcie, jakby ze sobą tylko rozmawiając, zaczyna opowiadać: O Wołdze, o dawnych zbójceckich czasach i wyprawach, o bitwach nocnych, o pożarach i krwi, o ludziach silnych, gwałtownych, nieubłaganych a twardych — i wówczas „gospodyni“ zapamiętuje się i zapomina o wszystkim. Zdaje się, że całe prawdziwe jej życie jest w tym starcu, który z tą swą siłą przedziwną a tajemniczą, z tą powagą surową, twardością dziką a zarazem wiarą w Boga, niemal majestatu pełen, wygląda na jakąś istotę wyższą, ponad sądami ludzkimi stojącą.

Ten potężny starzec Dostojewskiego — toż to portret Gryzki Rasputina, którego zastrzeżenie przez ks. Jussupowa i Puryzskiewiczza było hasłem wybuchu rewolucji rosyjskiej, postać nadzwyczajna, niezwykła. Zwyczajny chłop syberyjski, z jakiegoś zakątka omskiej gubernii, prostak niby, a przecie najbardziej zaufany doradca rodziny carskiej, człowiek, który rządził całą Rosją, przez długie lata utrzymywał się na swym stanowisku, mimo niewątpliwych intryg i skombinowanych ataków bardzo zręcznych w dworskich intrygach przeciwników, osobistość zagadkowa, wywierająca na swe otoczenie niewytlómaczony wpływ. Nizkie komentarze gawiedzi nic na rzeczy nie zmieniają. Cokolwiek-by było, nadzwyczajna, niezwykła moc tego człowieka, znaczenie, jakie miał, powaga jego słowa u tych, którzy mu — choćby w zaślepieniu — wierzyli, wszystko to świadczy, iż musiała to być osobistość niezwykła.

(Dok. nast.)

W Teatrze Małym, w którym wystawiono tak doskonale groteskę Winawera, znalazła i sztuka Kampa bardzo dobrych wykonawców. Nowo zaangażowana pani Łacka-Pawłowska stworzyła postać kobiecą, pełną czaru, miękkości, oddała świetnie obmyślonymi środkami owo niezdecydowanie, które jest w duszy Niny. Nadszpiewanie dobry był Okornicki w roli, odbiegającej od typu gry tego artysty. Rola męża zagrał prosto, szczerze, słowem — doskonale. Hierowski ma pyszne warunki zewnętrzne, miał momenty bardzo dobre — ale naogół miał za mało ciepła, żaru. W drobnej roli błysnął szczerzy talent Melliny. W Chełmińskiej kryje się dobra aktorka, która w dalszych rolach może lepiej się wypowić. Afisz wymieniał jeszcze panie: Miłosz, Dębicka, Wałężankę i Partakowicza.

Nad Teatrem Małym zaczyna ukazywać się coraz wyraźniej zorza powodzenia. Lwów znalazł już na dobre drogę do tego drugiego przybytku sztuki.

w zast. Michałina Szwarcówna.

KRONIKA.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

Teatr Wielki:

We czwartek 24. listop. o 7.30 w. „Roztwór prof. Pytla“, groteska w 3 aktach B. Winawera.

W piątek 25 listopada o g. 7.30 w. „Faust“, opera w 4 aktach Gounada. Gościnnie występ A. Wesolowskiego, artysty oper petersburskiej i moskiewskiej.

W sobotę 26 listopada o g. 3.30 „Dziady“, sceny dramatyczne w 6 odsłonach A. Mickiewicza.

W sobotę 26 listopada o g. 7.30 w. „Trubadur“, opera w 4 aktach Verdiego.

W sobotę 26 listopada o g. 7.30 w. „Nina“, sztuka w 3 aktach L. Kampa.

Teatr Mały:

We czwartek 24 listopada o g. 7.30 w. „Nina“, sztuka w 3 aktach L. Kampa.

W piątek 25 listopada o g. 7.30 w. „Nina“, sztuka w 3 aktach L. Kampa.

Teatr Nowości.

We czwartek 24 listopada o g. 7.30 w. „Taniec szczęścia“, operetka w 3 aktach R. Stolza.

W piątek 25 listopada o g. 7.30 w. „Taniec szczęścia“, operetka w 3 aktach R. Stolza.

W sobotę 26 listopada o g. 7.30 w. „Taniec szczęścia“, operetka w 3 aktach R. Stolza.

Repertuar Bagatell lwowskiej.

Gościnne występy pp. Burskiej, Ordonówny, E. Lerche, M. Windheima i M. Rentgena. 1) Pierwsze „Rendez vous“, żart w 1 odsł. 2) Dział koncertowy z udziałem art. warsz. 3) „Miłość i dolar“, pastel sceniczny w 1 odsłonie. — Początek o godz. 8 wiecz.

Repertuar Teatru lit-art. „UL“. ul. Ossolińskich 10.

1) Część koncertowa z udziałem pp. Ardeł, Trouem, Bronowskiego, Michałowskiego, Mirskiego, Wiklińskiego i in. 2) „Rycerz przemysłu“, szkic sparafrazował Rujwid. 3) „Wysoki gość“ żart sceniczny Bronowskiego.

Początek o godz. 8 wieczorem.

Lwów 24. listopada.

Z teatru „Bagatela“. Ostatni program „Bagatell“ cieszy się ciągle niezmiernym powodzeniem. Zasługa to dwóch melodyjnych operetek Offenbacha i Eyslera, w których piękne pole do popisu mają Ordonówna, Wilkoszewska, Windheim, Urbański i Sierpiński oraz bogatej części solowej, w której na pierwszy plan wybijają się piosenki Rentgena przy gitarze. Dużym powodzeniem cieszą się również produkcje solowe Burskiej, Lerche, Szpineterówny i Kamińskiego. W przygotowaniu arcyzabawna groteska ze śpiewami i tańcami w 2 aktach pt.: „Hotel pod wielorybem“, pióra lwowskiej spółki autorskiej „Rizbi“.

„Kobieta która zabiła“. Dyrektor Cudnowski prosi nas o zaznaczenie, że prawo wystawiania wyżej wymienionej sztuki nabył od dr. T. Sokołowskiego, zastępcy Stanisława Rehtleben, wydawnictwo sceniczne w Warszawie — po porozumieniu z tłumaczem.

Ku czci Dantego. W piątek dnia 25 bm. o g. 6. wieczorem w Instytucie fizycznym (Długosza 8) prof. Władysław Abraham wygłosi odczyt na temat: „Dante polityk i publicysta“. Wykład następnego ks. prof. Władysława Żyły będzie nosił tytuł: „Ikonaografia dantejska“ (z obrazami świetlnymi).

O pomoc dla akademików. Fatalne warunki bytu lwowskiej młodzieży akademickiej zaistniały w roku koła obywatelskie nasze o tym. W piątek 25 bm. o g. 7 wieczorem

OD WYDAWNICTWA.

P. T. Prenumeratorów „Gazety Wieczornej“ i „Gazety Porannej“ prosimy o

BEZZWŁOCZNE

wpłacenie prenumeraty za miesiąc grudzień a to tem pewniej, że tym Prenumeratorem, którzy prenumeraty NOWEJ wraz z ewentualną zaległością nie wpłacają najdalej do dnia 5 grudnia 1921 r., zniwoleni będziemy wstrzymać w tymże dniu dalszą dostawę, względnie wysyłkę gazety.

Zwracamy uwagę na to, że wypłata kwot wpłaconych na czeki P. K. O. i przekazy następuje zazwyczaj dopiero po upływie całego tygodnia, wobec czego wskazaniem jest — dla uniknięcia przerwy w dostawie gazety — jak najrychlejsze wpłacenie prenumeraty.

Ceny prenumeraty podane są w nagłówku.

odbędzie się z inicjatywy Obw. Komitetu Obrony Państwa w sali posiedzeń rady miejskiej obranie przez s'awic'eli organizacji społecznych władz, sfer finansowych i prasy, na którym oświadczeniem ma być forma pomocy młodzieży akademickiej. Spodziewać się należy, że zebranie inicjuje poważną akcję celem stworzenia normalnych warunków bytu dla lwowskiej młodzieży akademickiej.

Poświęcenie cukrowni „Chybie“ odbędzie się 27 bm. w Chybiu, (Śląsk Cieszyński). Jest to na świeższą placówkę przemysłu naszego.

Wyjaśnienie. Z sodalicyt Maryańskiej nadesłał notatkę, w której wyjaśnia Sodalicyt, iż p. R., b. kom. pol. w Łodzi, aresztowany za zbrodnię przeciw moralności, nie jest członkiem Sodalicyt.

(s) Z żałobnej karty. Na miejsce wiecznego spoczynku odprowadzili wczoraj urzędnicy kolejowi emer. nadinspektora kolej. Maksymiliana Vołga. Zmarły był przez szereg lat naczelnikiem

147

RULES de GASTYNE et GERARD BOURGEOIS

SYN NOCY.

POWIEŚĆ KINEMATOGRAFICZNA

opracowała z francuskiego Zofia Lewakowska.

(Ciąg dalszy).

„Muszą tam być z pewnością zwodzone mosty, podziemne korytarze i kryjówki, żelaza, najeżone kolcami i tym podobne zasadzki i pułapki...“

„Stelio jest tu napewne...“

„Ta gadzina Ewa nie przyszła tu wieczór na darmo... Idzie o to, by...“

Teddy siedł ze spuszczoną głową, pogrążony w rozmyśleniach...

Postępowali brzegiem wielkiej alei bukowej, prowadzącej do fasady zamku.

Wspaniała, szara budowla uwypuklała się na tle pogodnie jasnego nieba. Migotały miriady gwiazd... W powietrzu panował niezamącony spokój, cudowna cisza letniej nocy...

Milczący Hoggar chwycił nagle Teddy'ego za ramię i ukazał mu szarą fasadę zamku.

— Co to? — szepnął Teddy. Biegnijmy szybko! Zdawałoby się...

Zwinnym krokiem poskoczył naprzód. W ślad za nim podbiegł Hoggar, przyczajonym ruchem myśliwca, który chce zniemacka zaskoczyć zwierzę.

Znaleźli się niebawem w odległości dwudziestu metrów od tarasu.

— Patrzno — szepnął Teddy — to ktoś spuszcza się z okna... jakaś kobieta... Lina zrobiona z prześcieradła... Romantyczny pomysł!... Co to znaczy?

Bez namysłu rzucił się naprzód. Improvizowana lina zwisała na odległość jakichś czterech metrów nad ziemią.

Teddy biegnąc pedem, tratując po drodze kwiaty i krzewy, nie zdążył jednak na czas, by przeszkodzić upadkowi Ireny.

Ujrawszy leżącą, zdumiony pomagał podnieść się jej z ziemi. Dziewczyna była nieco ogłuszona upadkiem, lecz wysuwając się z ramion podtrzymującego ją Teddy'ego, zdławionym głosem wyszeptała parę słów podziękowania i uczyniła ruch, jakby chcąc szybko oddalić się od tych dwu nieznanym mężczyznom.

Hoggar przypatrując się bacznie dziewczynie, rozpoznał w niej ową tajemniczą obcą panią, którą przed dwoma dniami przybiegła do leśnego domku i powtarzając słowa Matyasza, wzywała pomocy dla Syna Nocy. Nie mylił się: była to ta sama twarzyczka o jasnych, czystych oczach.

Odkrycie to podał szybko do wiadomości swemu towarzyszowi.

— Czy to prawda? — zapytał wzruszony Teddy, zwracając się do Ireny. Więc pani „go“ zna?

— O kim pan mówi? — odparła z wahaniem Irena, opierając się o mur dla utrzymania równowagi.

— Wszak to pani przybiegła onegdaj uprzedzić przyjaciół Syna Nocy o grożącym mu niebezpieczeństwie?

„Kto panią tam przysłał? Na miłość boską, niech nam pani wyjawia całą prawdę!“

Irena podniosła oczy w stronę okna, z które-

go zwisały przywiązane prześcieradła i rzekła szepem:

— Chodźmy stąd... mogą nas tu zobaczyć, usłyszeć... Ojciec mój, albo służba... Chodźmy stąd!

— Lecz pani jednak...

— Chodźcie... chodźcie... cicho, bez szelestu!... Och! może przecież będziemy mogli... Chodźcie!...

Irena zaczęła prześlizgiwać się wzdłuż fasady domu, dając znak Teddy'emu i Hoggarowi, by szli za nią.

Podążali w ślad za dziewczyną.

Idąc naprzód wzdłuż muru, dotarli do rogu budynku pałacowego, poczem skręcili w bok.

W tym miejscu w ścianie pałacu znajdował się szeroki wykusz.

Irena szybko otworzyła drzwi.

— Chodźcie... kilka kroków naprzód, potem są schody... Trzebaby jakiejś latarki...

Przelatywało ją lekkie drżenie...

Teddy odpowiedział cichutko:

— Mam lampkę elektryczną, która powinna wystarczyć...

— Ach! doskonale... zatem chodźmy!...

Szli wązkim korytarzykiem, wyłożonym kamiennymi płytami, z których podnosiła się przykra woń wilgoci.

Następnie weszli na schody o kamiennych stopniach. Schody te były niesłychanie wązkie kręte.

Teddy naliczył dwadzieścia siedm stopni.

W dalszym ciągu weszli znowu w podziemny korytarz, prowadzący do drugich schodów, również wązkich i krętych, jak pierwsze.

„Tam do licha pomyślał Teddy, głębokie są

Apollo. Dziś Madame Sans Gêne

według W. SARDOU.
W głównej roli
Elle RACHIER.
423

9) KINO LEW. Dziś we czwartek 24. listopada b. r. po raz o tnatni
PANI WALEWSKA dram w 5 aktach
z Hela Moja w głównej roli
Od jutra **IJOLA**
Złotywiego. 41.

JEJ EKSCYLENCYA ŚMIERĆ (NIEMY STRAŻNIK)

wspanały dramat salonowy w 6 aktach z **MOŻYCHINEM** i jego partnerką
LESENIO w tyt. rolach wyświetałają obecnie Kinetematy Marysieńka i Koper. i.

Wydziału dla kontroli dochodów dyrekcji lwowskiej, a po przejściu w stan spoczynku dyrektorem Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie. Celem oddania ostatniej przysługi zmarłemu, który cieszył się z powodu zacnego charakteru ogólną sympatią nie tylko w sferach kolejowych, ale w szerokich kołach społeczeństwa, przybyli urzędnicy kolejowi z dyrektorami wszystkich wydziałów na czele oraz liczna publiczność. Wśród uczestników widzieliśmy generała-porucznika Lindego, pułkownika Jasńskiego itd. Cześć jego pamięci!

(§) Pogrzeb dra G. Zippera. Pogrzeb bhp. dra Zippera, przewodcy małopolskich syonistów odbył się wczoraj po południu przy licznych udziałach współwyznawców zmarłego. Przybyli między innymi rabini: Braude, dr. Gutman i dr. Freund, wszyscy prawie żydowscy adwokaci z wiceprezesem Izby drem A. Landesem na czele, prezes Zboru izrael. dr. Diamand, delegacje stowarzyszeń i Związków akademickich i delegacji prowincjonalni. Przy wyniesieniu zwłok chór Żyd. Tow. Muz. odśpiewał pieśń żałobną „Beati mortui“ w tłumaczeniu hebrajskim, poczem zwłoki pożegnał imieniem redakcyi „Chwili“ adw. dr. Malz. Następnie kondukt ruszył na cmentarz Janowski. Tu pożegnali zwłoki rabini Braude i dr. Gutman, adw. dr. Reich i prof. Hansner imieniem stronnictwa syon., dr. Landes im. Izby adwok., dr. Lilien im. Tow. Żyd. szkoły lud. izr., a w końcu jeden z uczniów gimnazjum żyd. Po odprawieniu modlitw przez rab. dra Freunda i kanoników zwłoki złożono na miejscu wiecznego spoczynku.

fundamenta tego zamku... Prawie jak podziemia paryskie!...

„Możnaby tu drzeć się w niebogłoty i niktby człowieka nie dosłyszał. Dawni panowie znali się dobrze na sztuce kopania podziemnych siedzib pod swemi domostwami...“

Nieznośny zapach stęchlizny chwycił za gardło.

Nogi ślizgały się po lepkich z wilgoci płytach kamiennych.

Teddy oświecał drogę swą lampką elektryczną. Irena zatrzymała się nagle. Teddy dostrzegł jej przerażone oczy. Szepnęła z trwogą:

— Boże! Gdyby tak ktoś wszedł teraz do mojego pokoju i nie zastał mnie tam...

Stała, jakby walczyła z okropnym wahaniem...

Chwyciła głowę w dłonie i mówiła szeptem, skarżąc się żałośnie, jak dziecko:

— Przyszliby mnie tu szukać...

„I wtedy nie mogłbyście już nic dla niego uczynić... Wszystko byłoby stracone... A to on tu jest!... Och! tak, jestem tego pewna... Jego tu więżą, w tej strasznej ciemnicy...“

Teddy drżący z niepokoju, chwycił ją za rękę:

— Błagam panią na wszystko, niech pani powie, gdzie on jest?

Irena wskazała ręką:

— Jeszcze tylko kilka stopni... Tam na końcu tego korytarza... tam są wielkie drzwi... trzeba tam wejść... potem... jest ciężka płyta... musicie ją podnieść... zobaczcie tam... idźcie, idźcie copredzej...

„Ja muszę wracać, trzeba, żeby jeżeli przyjdą do mnie, zastali mnie w łóżku... O! Boże! Boże!... jakież to okropne!... ale tak być musi...“

„Jednodniówka“ Bratniej pomocy słuchaczy Politechniki lwowskiej, wydana w dniu zjazdu, ku uczczeniu 60-letniej rocznicy istnienia Bratniej Pomocy słuchaczy Politechniki lwowskiej, rozdana została pomiędzy wszystkie księgarnie lwowskie i jest tamże do nabycia. „Jednodniówka“ zawiera wiersz Jana Kasprzowicza, rektora Uniwersytetu Jana Kazimierza, napisany wyjątkowo dla „Jednodniówki“, artykuł wstępny, z powodu 60-letniej rocznicy, „Szkic historii Towarzystwa Bratniej Pomocy Słuchaczy b. akademii rolniczej w Dublinach“ przez prof. dr. Stefana Pawlika, „Szkic historii Politechniki lwowskiej“, artykuł prof. Edwina Hauswalda — „Przed laty 30“ „Kobiety na Politechnice lwowskiej“, oraz wykaz statystyczny rozwoju Towarzystwa.

Z CAŁEJ POLSKI.

Nowo pismo rosyjskie w Warszawie. Od dwóch dni przestało wychodzić w Warszawie pismo rosyjskie „Swoboda“. Wzamin jednak pozostała wychodzić nowa gazeta pt. „Za swobodę“. Redaktorem pisma jest p. Maciejewski.

(+) Odczyty o higienie w Warszawie. Dla szerzenia wśród mieszkańców Warszawy zasad zdrowotności, wydział miejski zdrowia publicznego organizuje bezpłatne odczyty w różnych dzielnicach miasta. Prelekcje trzymane będą w tonie popularnym. Prelegentami są wyłącznie lekarze.

jutro... Och! nie już nie wiem, nie mogę już myśleć... zdaje mi się, że rozum tracę...

„Idźcie, idźcie prędko i niech wam Bóg dopomogę!“

Odbiegła szybko... i zniknęła w strasznych ciemnościach podziemia.

Teddy stał przez chwilę oszołomiony; ogarnął go nagle okropny lęk.

Wszystko, co mówiła dziewczyna, tak było niejasne! A jak ona sama drżała i dygotała, jak liść!

Kto jest ta dziewczyna? A jeśli to nowe siła na nich zastawione?

— Nie, nie, to niemożliwe, z takimi niewinnymi oczami... To jakieś biedne, przestraszone stworzenie... Ale... swoją drogą, nie rozumiem...

I poszedł dalej z Hoggarem we wskazanym przez dziewczynę kierunku.

Serca tych ludzi odważnych i dzielnych mroziło jednak uczucie przejmującego lęku.

Zdawali sobie sprawę, że znajdują się w głębokości przynajmniej dwudziestu metrów pod ziemią.

— Odzle ta płyta? — rzekł nagle Teddy, pochylając się i rozglądając z latarką w rękę. Trzeba ją znaleźć jak najprędzej...

Wtem zatrzymał się wołając:

— Oto są drzwi.

Natrafiał na olbrzymią, zardzewiałą, żelazną zasuwę, chciał ją otworzyć, ale bezskutecznie.

Oddał więc latarkę Hoggarowi i obiema rękami zaczął się szamotać z zasuwą.

Nagle odskoczył, jakby odepchnięty przez kogoś z całą przemocą.

To ktoś od wewnątrz drzwi otwierał. W świetle wiszącej na ścianie latarki ukazał

KOMUNIKAT.

Zniżka ceny chleba.

Zakład aprowizacyjny miejski i zawiadamia, że od środka 3. listopada b. r. obniża cenę chleba, sprzedawanego w miejskich sklepach i innych swych punktach sprzedaży z 125 Mk na 120 Mk, za bochenek wagi 1 kg.
3976 Miejski Zakład Apropowizacyjny.

NADESŁANE.

ADWOKAT

Dr. OSWALD KIMELMAN
prowadzi Kancelaryę 3902
we Lwowie, ul. Sykstuska 1. 54.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych 81
Dr. Schwarz sekund. szpitala pow. ul. Słowackiego 4.
na rzec. w głównej poczcie

WSZYSTKO POTANIAŁO

w pokoju do śniadań i restauracyi
R. FLIESEROWEJ
Lwów, Jagiellońska 11.

Ciepłe i zimne przekąski, paszteciki, maonezy, ryba w auszpiku i po żydowsku, wódki, koniaki, rummy i likiery, wykwintne wina. 457

Ofiarność.

Na kaplicę Opat. Wydział obrachunkowy Dyrekcyi po zł 1500 Mk.

Na wdowi sieroty po obr. Lwowa: Klasa IV. gimn. żeńs. im. J. Słowackiego składa zamiast podarku na imieniny gospodyni klasy panny Ireny Pogonowskiej 1500 Mk. Zamiast wienca na grobie p. Edwarda Fiderera, Karla Fiderera 500 Mk.

się Pedro Alvarez z papierosem w ustach.

W jednym mgnieniu oka, szybciej niż najłobniejsza myśl, rzucił się Hoggar na Alvareza.

Chwycił go nerwowemi, silnemi rękoma.

Bandyta krzyknął, wołając na pomoc.
— Umrzesz, jeżeli choć jeden jeszcze wydasz okrzyk! — rzekł Teddy. Odpowiedział natychmiast! Gdzie on?

Alvarez lypnął swemi wstrętnymi ślepiami i wskazał głową na płytę.

— Tam... tam... płyta podniesiona...

Teddy poskoczył we wskazanym kierunku, schylił się i jęknął, tyle wezbrało w nim strachu, obrzydzenia, złości i rozpacz.

— On nie żyje! Przekleci zbrodniarze!

— Nie... charczał Alvarez, dysząc ciężko w uścisku Tuarega.

...Nie, nie umarł... Woda jeszcze nie...

— Hoggar! chodź! chodź prędko! Puść go! Chodź tu!

Hoggar błyskawicznym ruchem trzymając Alvareza lewą ręką, wyciągnął z za pasa długi nóż z zakrzywionym ostrzem i wpakował go aż po rękojeść w samo serce nędznika, który zwał się jak kłoda.

Dokonawszy tego czynu, pośpieszył za Teddym.

Z piersi Hoggara wydobył się złowrogi pomruk, tak straszny był widok, jaki się roztoczył przed jego oczyma.

— O Synu mój! Synu!...

I wyciągnął ręce przed siebie, oszalały z bólu i rozpacz.

(C. d. n.)

Waluty: Dolary Stanów Zjedn. 3300—3700; franki francuskie 230—260; marki niemieckie 14.50 do 14.00; korony austriackie 0.62—0.60—0.58½; korony czechosłowackie 38—38.35.

KURSA GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Warszawa, 23 listopada.

(PAT.) Papiery procentowe. Transakcje: Oblig. 6 prc. z r. 1917 za 100 mk. 116.25.

Listy zastawne: 4½ prc. ziemskie za 100 mk. 91.50 — 5 prc. m. Warszawy 340—335.

Waluty i dewizy. Transakcje: Dolary Stanów Zjedn. 3825—3750 (czeki) 3825.3800 — Franki francuskie 260—260—252 (czeki) 266—270 — Belgjskie (czeki) 250—259 — Funtyszterl. 15150 do 15100 (czeki) 15100—15300 — Marki niemieckie 14.75 (czeki) 13.75—13.50 — Korony austr. (czeki) 41.40.

Akcje: Bank dyskontowy warszawski I—V 2600 — Bank handlowy warszawski I—V 1750 — Bank kredytowy w Warszawie 2700—2750 — Warsz. Tow. fabr. cukru 18000 — Warsz. Tow. kopalń węgla 14800 — Lilpop, Rauch i Löwentstein 2375 — Rudzki i Ska II em. 1750 — Starachowice I—II 3850 — L. J. Borkowski I—IV 1100 — Bracia Jabłkowscy I—V 1300 — Warsz. Tow. handlu i żegl. I—III 1280 — Żyrardów 41140 — Ostrowieckie Zakłady 4525 — Polska Nafta I—III 1950 — Przemysł drzewny 1400.

DEWIZY ZURYCHSKIE.

Zurich, 23 listopada.

(PAT.) Kursy początkowe. Berlin 0.00, Nowy Jork 531 Londyn 21.20, Paryż 37.75, Mediolan 21.15, Praga 5.60, Budapeszt 0.75, Wiedeń 1.75 Bukareszt 0.00, Warszawa 6.15 Wiedeń 0.17, Austr. stempl. 0.12 Holandia —

DEWIZY PARYSKIE.

Paryż, 23 listopada.

(PAT) Zamknięcie giełdy wekslowej z 22. listopada 1921: Weksle na: Rumunię 10.75; Amerykę 14.20; Belgię 91.12; Włochy 98.25; Szwajcaryę 267.25; Hiszpanię 194.25; Pragę 14.87; Wiedeń dziewięć szesnastych.

DEWIZY LONDYŃSKIE.

Londyn, 23. listopada.

(PAT.) Dewizy z 22. bm. Weksle na Belgię 58.77 i pół; Szwajcaryę 21.11 i pół; Holandya 11.29; Hiszpania 29.11 i pół; Niemcy 1023; Wiedeń 1150.

DEWIZY NOWOJORSKIE.

Nowy Jork, 22. listopada.

(PAT) Weksle na: Londyn kablem transf. 399.25; Londyn 60-dniowe 395.62; Paryż 7.12; Srebro zagraniczne 67.75; Rzym 413.

Z TARGU LWOWSKIEGO.

Lwów 24. listopada.

„Tanizna“, o której się dziś szeroko mówi i która rzeczywiście w znacznej mierze zapanowała w handlu lwowskim, omija jednak lwowskie targi, na których spadku cen nie widać. Zniżka cen zaznaczyła się jedynie w wiktualach i pieczywie.

Wczoraj płacono za kg. ziemniaków 35 mk., cebuli 90—120 mk., pomidorów 120—200 mk., za główkę kapusty 25—120 mk., kielu 20—40 mk., kalarepy 15—30 mk., kalafioru 40—120 mk., za małą wążkę marchwi 20—30 mk., pietruszki 25 do 45 mk., za snop marchwi 80—150 mk., pietruszki do 200 mk., za korzonek chrzanu 10—15 mk.

Za kg. mięsa wołowego płacono 280—320 mk., wieprzowego 420—460 mk., cielęcego 250—260 mk., słoniny 800—1000 mk., sadła 1300—1400 mk., kielbasy 650—800 mk.

Za jedno lajo płacono 35 mk., za litr mleka 140—180 mk., za litr kwaśnej śmietany 250 mk., za kg. masła deserowego 2000—2300 mk., kuchennego 1800 mk., sera 280—300 mk.

Za kg. białego chleba płacono 180 mk., ciemnego 125—140 mk., za małą bułeczkę 15 mk.

Za kg. białej mąki pszennej płacono 200—220 mk., ryżu 280—300 mk., żytniej mąki 140 mk., jagiel 140 mk., kaszy hreczanej 220 mk., fasoli 90 do 160 mk., grysiuku pszennego 280—300 mk., kukurudzianego 130 mk., cukru białego 800 mk., żółtego 500 mk.

Eksplzja gazu przy ul. św. Mikołaja.

Ulatujący gaz. — Niezręczna naprawa. — Eksplozja. — Szalony huk. — Znaczna szkoda. — Akcja ratunkowa.

Lwów 24. listopada.

(S) Śniadańkiewicz, stali bywalcy znanego pokoju do śniadań W. Jaegera przy ul. św. Mikołaja, od wczoraj są w rozpacz. Część lokalu bowiem padła wczoraj ofiarą eksplozji gazu, a lokal prawdopodobnie przez 24 godzin będzie zamknięty, aż do uporządkowania go. Rzecz się miała następująco:

Przez całe prawie popołudnie ulatował z piwnicy gaz, który silnie czuć było we frontowym pokoju. Zaniepokojona tym nieprzyjemnym odorem kelnerka, zarekwirowała natychmiast jakiegoś monterka, nie bardzo zdaje się, tego w swoim zawodzie. Ten udał się do piwnicy, nim jednak jeszcze zdolał zaświecić świecę, zdaje się z powodu rzuczonego na ulicy przez jakiegoś przechodnia niedopałka, gaz uchodzący z piwnicy zapalił się i nastąpiła silna eksplozja, której odgłos i huk słyhać było aż na ul. Akademickiej i Zyblikiewicza. Jedna z pań, przechodząca wówczas

czas tamtędy, dostała ataku sercowego, a inni przechodnie rozpiechli się na wszystkie strony.

Wskutek eksplozji pękła wielka kosztowna szymba wystawowa i zbiła się na drobne kawałeczki. W okamgnieniu cała wystawa znalazła się na ziemi, po której walewały się flaszki z likierem, puszki sardynek, kielbasa, ser itp. Ciśnienie atmosferyczne było tak silne, że nawet wewnątrz część urządzenia bufetowego została zniszczona, a płyta marmurowa jednego ze stolików odleciała aż do drzwi frontowych. W piwnicy powstał natychmiast pożar, który dopiero ugasiła przybyła na miejsce straż pożarna. Na miejsce wypadku przybył również inżynier gazowmi z monterami oraz pogotowie wodociągowe. Przeprowadzone dochodzenia wykazały, że w piwnicy pękła rura gazowa, nad której naprawą pracowano do późnej nocy. Wypadek wywołał naturalnie zbiegowisko, a porządek utrzymywała policja. Szkoda jest dość znaczna.

Aresztowanie właścicieli kantoru wymiany.

Dolary i lei zamiast do P. K. K. P. szły na czarną giełdę.

Lwów, 24. listopada.

(h) W dniu wczorajszym aresztowała policja lwowska i osadziła w aresztach przy ul. Jachowicza, na skutek doniesienia dyrekcji skarbu, właścicieli kantoru wymiany przy ul. Legionów 1. 29, dwóch braci dr. Adolfa i Bernarda Grünbaumów. Grünbaumowie, mając licencję na zakup obcych walut dla P. K. K. P., zakupili w czasie od października do dnia wczorajszego z Rumunii za krocie milionów dolarów i lei, których nie wykazali P. K. K. P.,

lecz puścili w obrót na czarnej giełdzie. W ten sposób przekroczyli przepisy o obrocie dewizami, wyrządzając skarbowi Państwa wielkie szkody.

Aresztowanie Grünbaumów wywołało w mieście, a szczególnie na czarnej giełdzie żywe poruszenie.

Grünbaumów odstawiła policja następnie do więzienia okręgowego sądu karnego przy ul. Batoiego, odstepując odnośne akta Prokuratury Państwa.

W związku z powyższą sprawą minionej nocy sprowadzono na inspekcję policji dwóch poddanych rumuńskich, którzy wesoło zabawiali się u Zehnguta. Po spisaniu protokołów, pozostawiono sprowadzonych na wolność.

Wczoraj również z „Czarnej giełdy“ sprowadzono na policję 75-letniego Józefa Banneta, pochodzącego z Krakowa. Podczas rewizji znaleziono przy nim 1.000 mk. niem. i 7 kor. czeskich. W tym samym czasie ujęto także siedmiu innych handlarzy walut obcych, których odesłano do dyrekcji policji celem ukarania za nielegalny handel obcą walutą.

Znalezione przy nich banknoty obcych walut skonfiskowano.

Z SALI SĄDOWEJ.

ZAMORDOWANIE MEŻA PRZEZ KOCHANKA ŻONY.

Wyjazd męża do Kanady. Stosunek miłosny pod jego nieobecność. — Powrót męża i złe życie małżeńskie. — Plan pozbycia się męża i wykonanie. — Zatarcie śladów. — Vox populi. — Aresztowanie morderców i przyznanie się do winy.

Lwów, 24 listopada.

W dniu 6 lipca br. wydobyto z moczarów w Wołswinie obok Sokala zwłoki przypadłego bez wieści w dniu 30 czerwca gospodarza z Wołswina Seweryna Łoboja. Sekcja zwłok wykazała, że śmierć nastąpiła skutkiem otrzymanego postrzału w szyję. Przeprowadzone śledztwo ustaliło, iż Łoboj tuż przed wybuchem wojny wyjechał do Kanady, zostawiając w domu swą żonę Maryę. W czasie jego nieobecności powrócił z niewoli włoskiej do domu parobek Stanisław Zapisecki, który nawiązał z Maryą Łoboj stosunek miłosny. W pierwszej połowie r. 1921 powrócił z Kanady Łoboj i od tego czasu życie małżonków było nieszczęśliwe. Łobojowa czując od dawna wstręt fizyczny do męża, wywoływała ciągłe zatargi, które mąż starał się łagodzić, nie zważając na uwagi sąsiadów w sprawie stosunku jego żony z Zapiseckim.

Mimo to nienawiść Łobojowej do męża rosła z dnia na dzień i wybujała do tego stopnia, że w porozumieniu ze swym kochankiem, po poprzednim dokładnym omówieniu szczegółów, postanowiła męża usunąć ze świata. W dniu 30 czerwca br. Łobojowa pod pozorem przechadzki wywiodła swego męża na polankę pod laskiem, gdzie już ukryty za drzewem czatował Zapisecki z karabinem w ręku. Gdy przybyli na miejsce Łobojowie, zaproponowała mężowi odpoczynek, a gdy Łoboj wygodnie sobie usiadł na ławce, a żona usiadła sobie w pewnym oddaleniu od niego, w tej chwili padł celny strzał, który przeszedł przez ramie i utkwiał w szyl, powodując natychmiastową śmierć Łoboja.

Gdy oboje mordercy stwierdzili śmierć niewygodnego sobie człowieka, Łobojowa ukryła karabin w rosnącym opodal grochu, a Zapisecki zaciągnął trupa na stojącą pod wodą ławkę, w mniemaniu, że płynąca woda umiesi zwłoki do Buga.

W kilka dni później zwłoki znaleziono, a opinia publiczna w wiosce, jako mordercę wskazywała Zapiseckiego. Policja opierając się na głosie opinii publicznej oraz na danych, jakie dostarczyli przesłuchani świadkowie, aresztowała oboje kochanków, którzy w śledztwie przyznali się do winy.

Wczoraj oboje stanęli przed sądem przysięgłych. Zapiseckiemu zarzuca akt oskarżenia skrytobójcze morderstwo, a Łobojowej współudział.

Przesłuchany Zapisecki do winy się przyznał, broniąc się tem, że działał pod namową swej kochanki, która w wigilię mordu dwukrotnie dostarczyła mu wódki, tak, że czym swój popełnił w stanie nietrzeźwym. Odmienne zeznawała Łobojowa twierdząc, że inicjatywa mordu wyszła od Zapiseckiego. Po przesłuchaniu świadków zamknięto postępowanie dowodowe, dziś nastąpi przemówienie stron, werdykt sędziów przysięgłych i wyrok.

SWEATERY MĘSKIE, WELNIANE **Mk 5200** MAGAZYN NOWOŚCI DLA PAŃ I PANÓW
CENA ZŁOŻONA „THE GENTLEMAN”
 BIŁŻNIE, TEKAWICZKI, PRZYBORY PODŁOŻNE POLECA Lwów, 2 lica 2 (677) (orego) 464

OGŁOSZENIA

DLA KAPITALISTÓW

a zarazem fachowców
 Od 30 lat istniejące we Lwowie pierwszorzędne **LABORATORYUM I INSTYTUT KOSMETYCZNY Z DROGUERYĄ** w centrum miasta położone, przyjmie z kapitałem 20 do 25 milionów Mkp. **SPÓLNIKA-FACHOWCA**, który mógłby oddać się pracy w tym zawodzie.

Zgłoszenia:
Krzysztofowicz, Lwów,
 ul. Sokoła 4, II. p.

POSADY I PRACE

Poszukuje się MŁODEGO PRAWNIKA
 z 3 egzaminami, władającego językiem polskim i niemieckim, początkowa płaca 35.000 Mkp. miesięcznie. Ożerty prosimy adresować do Spółki lasowej z ogranicz. odpow. w Bydgoszczy. Skrzynka pocztowa 73. 463

Adwokat Reiser w Szczercu poszukuje natychmiast rutynowanego koncypenta. 413

Pomocnik handlowy z 6-letnią praktyką w dziale galanteryjnym, poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia do Adm. pod „M. N.” 421

Ekonomka i gumienego poszukuje. Zgłoszenia: Czaykowska, Piarska 10, 44

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Akademik poszukuje na wchmiast pokoju umeblowanego. Miejsce obojętne. Zgłoszenia pod „Zdemobilizowany ficer” do Adm. n. 450

Młody inżynier poszukuje pokoju umeblowanego. Zgłoszenia do Adm. pod „L. W.” 47

KUPKO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

SANKI, NARTY, ŁYŻWY
 poleca **JAKÓB ROSENMAN, Lwów,**
 ul. AKADEMICKA 1. 26. 3833

Heblarkę 3-ironną,
 parkieciarkę dostarczyć k z jnio ze składów „PION”.
 Lwów. Lwowska 48, t. l. 473. 311

Koce, kołdry welniane, pierzyny, dywany, chodniki, karp, k limy, matery, poleca Kazimierz Skibiński, Lwów, ul. Koperkika 4. 3110

Fortepian krótki marki „Glauserger i Goss”, za 65 tysięcy Mkp. Dywan duży ścienny za 150 tysięcy Mk. do sprzedania. Wiadomość: Kurkowa 16. 312

Dom jednopiętrowy wraz z budynkami parterowymi na składy i cele przemysłowe we Lwowie, ul. Podzamcze 8, obok stacji kolejowej zaraz do sprzedania. Oferty przyjmuje kancelarya adwokacka przy ul. Kopernika 21. 420

Publiczna sprzedaż powozu ryfatego na gumach odbędzie się w sobotę o godzinie 10 po poł. przy ulicy Paniański 12, o liczne odwiedziny uprasza się. 426

Więszą ilość makuatury (gazety), sprzedaje Biuro „Dzienników Buchstaba Legionów 21. 450

Dachówka z gliny palonej, tłoczona, 50.000 sztuk do odsprzedania zaraz. Zgłoszenia listowne do Adm. „Gazety Porannej” pod „Dachówka”. 453

Kartofle pozostałe z transportu dla fabryki, są do sprzedania po własnych kosztach hurtownie i detalicznie. Waromści: Fabryka kamienia sztuczne o dachówek, Janowska 134. 452

przedam złoty otwarty zegarek marki „Zenith” i męskie złote półbuty nr. 41. Wiadomość, Smoła Kurkowa 6, II p., d 6-7.

STECZKARNIE
 bębnowe i kołowe, wozy, młynki, Kieraty, młocarnie dostarczy ze swoich Zakładów przem. „Oświecim”,
POTEGA S. A.
 Centrala Kraków, ul. Basztowa 9. — Adres tel. gr.: POTEGA, KRAKÓW. 91

Obrączki ślubne 14-karat. szafka 500 Mkp. za fason. — Złoto po kursie dziennym lub wzamian za stare poleca Jubiler **H. MANDL** Lwów, Kopernika 14 (naprzeciw Kina „Kopernik”). 3936

Piece „Meteor”
 wiecznie płonące („Dauerbrand”) żelazne szamotowe poleca **F. RENTSCHNER** Lwów, Legionów 37 403

Wosk, Cerezynę, Parafinę, Pastę do obuwia, Masę franc. do podłóg, Wazelinę techniczną poleca 3975
„PERLA”, fabryka przetw. chemicz. **Kazimierz FODHAJSKI i Sp., Przemyśl.**
 Z stępcy poszukiwani.

OCYLE OSTRE 441
OCYLE „H”
UFNALE
 poleca Antoni Kalski, Lwów, Sobieskiego 3.

Bardzo tanio!
 Buciki filcowe z futerkiem 2600 Mk. Skład obuwia. Lwów Jagiellońska 15. 46

DOM HANDLOWY „TECHNOSTAT”
 Sp. z ogr. odp.
 Warszawa, pl. Grzybowski 10 (w podwórzu) tel. 30-67.
 Poleca: tokarnie, gryzaki, wiertarki, heblarnie do metalu, ezcentryczne prasy, szlifarki, heblarki grub ściowe i wydwarki, piły tałmowe i cyrkularne, frezarki, motory benzynowe i elektryczne. 3817

BUTY I TRZEWIARZYSTWO
 własnego wyrebu, pierwszorzędnej jakości 3127
Hurtownia dla Konsumów
 Skład: Lwów, ulica Romanowicza 11.

Okazyja dla P. Adwokatów, Biur, Notariuszy, Właścicieli dóbr etc.
DOBROWOLNA LICYTACJA pod zarządem Hali Aukcyjnej odbędzie się dnia 24 bm. (czwartek) o godz. 4 pop., przy ul. Smolki Nr 1 a, l. p. Liy owane będą kompletne **UŻADZENIE KANCELARYJNE** prawie nowe, **SYPIALNIA** jasna, paratur sa onowy, obrazy i rwszorzędnych malarzy (Matjko, Kossik, Cwikliński, Pogałki i t. p.), dywany, party, rykaramant, branki, lampy elektryczne, figurki i t. p.

Hurtownia kolonialna

Lwów, ul. Kl. m. Tańskiej 3.
 piękną mąkę pszenną i żytnią, kaze hreczaną, kawę, cykoryę, kakao, masło miodowe, mydło, zapalki, senyę octową, m szardę krak. i t. p.
Ceny hurtowni. 3913

ZARÓWKI metalowe i półwafelowe
 110, 150 i 220 volt, po fabrycznych cenach są hurtownie do nabycia we firmie 391
Kraus i Rabinowicz, Lwów,
 S A ISE WA

PLUGI MOTOROWE
 i **lokomobile parowe**
 bądź kompletne bądź wymagające niewielkiej naprawy ma do odstąpienia w różnych miejscowościach Małopolski po konkurencyjnych cenach
Bank Rolniczy S. A.
 Lwów, Gródecka 58. 3974

MALZENSTWA

Wykształcona, przystojna, 30-letnia wdówka, dobrze sytuowana, pragnie poznać starszego pana na wyższym stanowisku, lub przemysłowca właściciela realności, albo z większą gotówką ewent. jako współnika do zakupu domu. Cel matrymonialny. Zgłoszenia: Lena H. do Adm. „Gazety Porannej”. 446

ZGUBIONO — ZNAJZIONO

ZGUBIONO!
 Pani idąca w poniedziałek 21. listopada b. r. między 12 a 1 w południe ul. Trzeciego Maja, Legionów, obok kina Lew, ulicą Strzelecką na plac Strzelecki, zgubiła brylant z koleczyka oprawy w patynę. Losowały znalazca zech o zgłosić się do Admin. „Gazety Por.” pod „Bardzo sówite wynagrodzenie”. 445

ROZMAITĄ

Stare krawatki przerabia na nowe Gruszecka, Grodzickich 6, I, p. 441

HELENA
 Pracownia sukien damskich, Lefewela 7, wykonuje wszelkie zamówienia. 3780

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych **Dr. N. GOLDSTEIN** były elew Kliniki wiedeńskiej i berlińskiej powrócił, ord. dla kobiet o. 10-12, dla mężczyzn od 2-5, w niedziele i święta od 9-12. 3730
 Ulica Kraszewskiego liczba 3.

Okazyja dla P. Adwokatów, Biur, Notariuszy, Właścicieli dóbr etc.
DOBROWOLNA LICYTACJA pod zarządem Hali Aukcyjnej odbędzie się dnia 24 bm. (czwartek) o godz. 4 pop., przy ul. Smolki Nr 1 a, l. p. Liy owane będą kompletne **UŻADZENIE KANCELARYJNE** prawie nowe, **SYPIALNIA** jasna, paratur sa onowy, obrazy i rwszorzędnych malarzy (Matjko, Kossik, Cwikliński, Pogałki i t. p.), dywany, party, rykaramant, branki, lampy elektryczne, figurki i t. p.